

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Intentione Offic. diuini. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

fiat, etiam ex inaduertentia debent omiffa suppleri. *Tolet. in summ. lib. 2. cap. 13. num. 6. & Bonacina num. 18. loco citato.* quare in hac re non audiendus *Sylu. V. Hora quest. 12. qui ante Pium Quintum vixit, neque Nauar. qui capit. 19. num. 217. ante Pium scribens permittit, si raro mutatio fiat.*

8 Sed neque fieri potest mutatio ritus, ut scilicet duplici ritu celebretur Festum, quod alias simplici sub ritu, vel semiduplici decretum est. *Doblores qui supra.* Et sacra quidem Congr. Rituum die 23. *Novembris 1602.* decreuit, quod de Sancto cuius insignis Reliquia habetur, fieri potest Officium duplex minus in eius festo; dum modo sit Reliquia approbata, ea prorsus regula, qua *Greg. XIII. die 30. Decemb. 1573.* in Bulla, quam affert *Genuensis in praxi Neapolit. cap. 65. in 3. edit. 1616.* concellerat Ecclesijs Hispaniarum festa sanctorum naturalium, & quorum reliquias insignes haberent, sub ritu duplici celebrare posse; licet in Breuiario non existerent, vel minori ritu haberentur. Vide infra *sect. 3. cap. 3. num. 5.*

9 Denique eadem Sacra Rituum Congreg. decreto edito die 8. *Aprilis 1628.* Rubricis Breuiarii nunc addito, & approbato a Sanctiss. D. N. Urbano Octauo, censuit, & re mature discussa decreuit, non potuisse, neque posse locorum Ordinarios tam seculares, quam regulares addere Calendarijs etiam proprijs (quod idem est, ac mutare Calendarium Romanum) Sanctorum Officia, nisi ea dumtaxat, quae Breuiarii Romani Rubricis, vel Sacra Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolicae licentia conceduntur; sub poena; quod non fiat satis obligationi recitandi distincti Officij, & consequenter non faciendi a clero fructus suos beneficiorum.

10 Et multo minus adhiberi possunt officia festorum alia a Sacra Rituum Congregatione non approbata, quae in predicto Decreto eadem merito reiecit, & damnauit, & pro reiectis, & damnatis haberi voluit, & praecipit; sub poenis

contentis in Indice librorum prohibitorum ex Decreto Conc. Trident. edito, & impresso; hoc est, ut, praeter peccati mortalis reatum, quo afficitur ille, qui praedictis vitur, iudicio Episcoporum seuerè puniatur; quod expressè habetur in *Regula 10. in fine, & in Bulla Pij IV. 24. Mart. 2564. pro eodem Indice data.*

11 Neque item potest Episcopus extendere officium, quod fieri solet in Ciuitate ad suam Diocesim contra Decretum hac de re a Sac. Rit. Congregat. die 16. *Januarij 1607.* & consequenter multo minus officium, seu lectiones approbatas pro vna Ecclesia, illud, vel illas extendere ad alienas Ecclesias, sui que cleri usum. Habes hoc idem in Decretis Sac. Congreg. Rit. in Breuiario apposis.

12 Atque in praedictis *num. 8. & 9.* strictim est accipiendum nomen, *Sancti*, hoc est, canonizati ab ecclesia, seu per immemorabile tempus habitus pro sancto, cui tantum publicus, & vniuersalis conceditur cultus a *Glossa in cap. vnic. de reliq. & vener. SS. in 6. §. sedis Apost. vers. diuimus.* quam sequitur *Cassaneus in catalog. glor. mundi part. 3. consid. 46. §. aduerte.* etenim sedes Apostolica, quoad locum, tempus, ritum in Beatorum cultu limitate procedit; veluti nuper de B. Rocho nondum canonizato concessit officium, & Missam in ecclesijs tantum eius nomine dicatis, & in eremitorijs eiusdem habentibus requisita ecclesiarum, per sacra Rituum Congr. die 26. *Novemb. 1629.* quod ideo monui, quia, licet in Martyrologio recensentur, non tamen in rigore appellantur Sancti: & ibidem multi dicuntur Beati, qui nondum fuerunt canonizati, illud enim verum est, quod quilibet Sanctus dicitur Beatus; non e contra, Beatus dici potest Sanctus, nisi improprie & abusuè.

De intentione Officij diuini. Tit. 3.

1 Sufficit intentio implicita orandi Deum. *Nauarr. cap. 13. num. 15.* & habetur in sola Breuiarii acceptione, ut recitetur officium.

2 Qui

2 Qui recitat principaliter ob lucrum distributionum, seu fructuum, siue sit intentio actualis, siue virtualis, peccat. *Nauarr. de orat. cap. 6. num. 15.*

3 Ille item religiosus peccat, qui principaliter citat ob timorem pœnarum à superiore irrogandarum, vel alios fines minus bonos. *Nauarr. ibid. num. 19.*

De attentione Officij diuini. Tit. 4.

1 Qui non attendit ad verba, vel ad sensum verborum, vel ad finem in oratione propositum, peccat; & duæ primæ attentiones singillatim sufficiunt. *Sacros. Thom. 2. 2. quest. 83. art. 13.* neque meliorem tenetur querere, ait *Suar. tomo 2. de relig. lib. 3. c. 4. num. 9.*

2 Qui recitat sine attentione actuali, vel virtuali, peccat mortaliter, nec habitualis sufficit, quæ absque vilo voluntatis actu non raro contingit. *Azor. cap. 12. g. 1.*

3 Qui voluntariè distractus, alia faciens: quæ attentionem impediunt, scribendo, pingendo, & similia faciendo, peccat. *Azor. quest. 3. ex cap. dolentes*, vbi præcipitur attentio interior, & exterior; non tamen tenetur repetere, quia, licet malè, soluit tamen debitum. *Cordub. in suis quest. lib. 4. quest. 13. ad fin.* putat *Azor. oppositum esse verius*, quest. 6. & addit *Nauarr. cap. 20. num. 32.* teneri, ac si non recitasset; ad restitutionem fructuum; quod nobis magis placet.

4 Qui recitat, dum vestes induit, exiit, faciem lauat, &c. peccat venialiter. *Nauarr. num. 22.*

5 Qui attentè quidem recitat, sed in animo habet non satisfacere præcepto, tenetur repetere. *Nauarr. cap. 16. n. 74.*

6 Qui tantum legit preces Horarias, & non orat, minime satisfacit. *Nauarr. c. 13. num. 15.*

7 Qui recitat Officium, & simul audit Missam, satisfacit, peccat tamen venialiter, ex *Caiet. in Opusc. tom. 2. tract. 4.* negat *Nauarr. cap. 16. num. 71.* si iusta sit causa. At concordant omnes, nullum esse peccatum, si recitat, quando Sacerdos Missa secreta dicit.

8 Qui recitat cum alijs, satis est, si attentè audiat verba plurium, non singulorum, ac si ab vno tantum dicerentur. *Azor. cap. 7. quest. 7.*

De Prolatione officij diuini. Tit. 5.

Qui recitat solus, satis est, si verba ita proferat, vt se ipsam percipiat, & intelligat; neque sufficit, si in gutture tantum pronunciet, sed linguam, & labia verè moueat. *Nauarr. cap. 20. n. 14.*

2 Qui verba diminuit, & detruncat, syncopat, & transcurrit (nisi vitio lingue, vel consuetudine quadam quasi ingeniata fiat) peccat saltem venialiter; nec tenetur repetere. *Azor. cap. 7. quest. 11.* & putat veritè, & probat fusiùs.

3 Qui recitat cum socio, satisfacit, siue ille sit obligatus ad officium, siue non; & satis est, si attendat ad Antiphonas, Capitula, & Orationes, quæ socius solus dicit. *Nauarr. cap. 10. num. 16.* Idem dic delectionibus. *Azor. cap. 7. quest. 9.* In Psalmis autem & Hymnis recitandis, caue, ne si plures socij sint, alio modo dicantur, quàm alternis versibus ad modum duarum partium Chori, ex usu communi Ecclesiæ; alioquin non fit satis, ait *Suar. lib. 4. cap. 25. num. 3.*

4 Qui in Choro destinatur ad cantum non cantat, non satisfacit. *Nauarr. Missell. 79. de orat. cap. 10. n. 47. ex Trident. sess. 24. cap. 12.* vbi de Canonicis loquitur. Consuetudo contraria in Canonicis, qui per alios cantant, vbi moribus gentium sit recepta, siue continuata post Bullam Pij V. potest excusare a cantu. *Azor. cap. 11. quest. 6.* Videant tamen Episcopi, ne sit abusus, & dum per organum sonatur versus, dicatur hic ab aliquo, vt abstantibus audiatur. *Suar. tom. 2. lib. 4. cap. 8. num. 7.*

5 Ad exactam prolationis formam, & præsertim in Choro, valde inuat cognitio verborum Grammaticalis, quædam corripienda sint, aut producenda: Et quia rudioribus etiam sum ego debitor, addidi, ad calcem huius operis, eorum verborum notulam, quæ in Breuiario